

II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET

PRIPOROČILO EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 18. decembra 2006

o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost

(2006/961/ES)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 149(4) in 150(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Mobilnost na področju izobraževanja in usposabljanja je sestavni del prostega gibanja oseb – temeljna svoboščina, zaščitena s Pogodbo – in eden glavnih ciljev dejavnosti Evropske unije na področju izobraževanja in usposabljanja, ki temelji tako na skupnih vrednotah kakor na spoštovanju raznolikosti. Je bistveno orodje pri nastajanju resničnega evropskega prostora vseživljenjskega učenja, za spodbujanje zaposlovanja in zmanjševanje revščine ter za pomoč pri spodbujanju dejavnega evropskega državljanstva.

(2) Mobilnost zbližuje državljane in izboljšuje medsebojno razumevanje. Spodbuja solidarnost, izmenjavo idej ter boljše poznavanje različnih kultur, ki tvorijo Evropo; s tem pa prispeva h gospodarski, socialni in regionalni koheziji.

(3) Močnejša evropska mobilnost in izmenjave zaradi izobraževanja in usposabljanja ter dogodki, kot je Evropsko leto mobilnosti 2006, imajo ključno vlogo pri doseganju lizbonskega cilja, da postane Evropa do leta 2010 najbolj inovativno in konkurenčno gospodarstvo, temelječe na znanju.

(4) Ustvarjanje boljšega okvira za mobilnost zaradi izobraževanja in usposabljanja v EU bo prispevalo k doseganju na znanju temelječega gospodarstva, ki je bistveno za ustvarjanje delovnih mest, trajnostni razvoj ter raziskave in inovacije v državah članicah.

(5) Vse zainteresirane strani, vključno z državnimi organi, bi morali v večji meri podpirati mobilnost znotraj EU, da bi izboljšali kakovost in učinkovitost sistemov izobraževanja in usposabljanja v Evropi.

(6) Priporočilo 2001/613/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti znotraj Skupnosti za študente, osebe, ki se usposabljaajo, prostovoljce, učitelje in vodje usposabljanja ⁽⁴⁾ je bilo prvo priporočilo, sprejeto z namenom olajšati dejavnosti Skupnosti za spodbujanje mobilnosti.

(7) Delo skupine izvedencev, ki jo je ustanovila Komisija v skladu s točko III(a) tega priporočila, in njihovo prvo poročilo o nadaljnjem spremljanju sicer kažeta napredek, ki je bil dosežen na področju mobilnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja na nacionalni in evropski ravni, vendar

⁽¹⁾ UL C 88, 11.4.2006, str. 20.

⁽²⁾ UL C 206, 29.8.2006, str. 40.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 26. septembra 2006 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 18. decembra 2006.

⁽⁴⁾ UL L 215, 9.8.2001, str. 30.

- hkrati opozarjata, da se je treba osredotočiti ne le na količinsko povečanje mobilnosti, ampak predvsem na izboljšanje njene kakovosti.
- (8) Za ta cilj si je mogoče med drugim prizadevati tako, da se v obliki priporočila sprejme Listino kakovosti za mobilnost, ki določa sklop načel na tem področju in se izvaja prostovoljno.
- (9) V Evropski listini kakovosti za mobilnost (v nadaljevanju „Listina“) bi bilo treba upoštevati tudi posebne potrebe invalidov in zaposavljenih skupin.
- (10) Listina naj bi pomagala povečati število izmenjav, olajšati priznavanje obdobij, namenjenih izobraževanju ali usposabljanju ter priznavanje nazivov in kvalifikacij ter oblikovati medsebojno zaupanje, s katerim bi se izboljšalo in okrepilo sodelovanje med zadevnimi organi, organizacijami in vsemi zainteresiranimi stranmi, udeleženi v mobilnosti. Pozorno bi bilo treba obravnavati vprašanje prenosljivosti posojil, štipendij in plačil prispevkov socialnega zavarovanja.
- (11) Namen te listine ni nadomestiti, temveč dopolniti posebne določbe, predstavljene v Študentski listini Erasmus.
- (12) Organi iz držav porekla ali držav gostiteljic bi morali poskrbeti, da bi vsi slušatelji in udeleženci usposabljanja, organizacije ali druge za mobilnost zainteresirane strani imeli vedno na voljo Listino v svojem jeziku ter da bi ta služila kot temeljna referenca.
- (13) Koristi mobilnosti so v marsičem odvisne od kakovosti praktičnih dejavnikov: informacij, priprave, podpore in priznavanja izkušenj in kvalifikacij, ki so jih sodelujoči pridobili med študijem in v obdobjih usposabljanja. Ljudje in organizacije, udeleženi v mobilnosti, lahko s skrbnim načrtovanjem in ustreznim vrednotenjem zelo izboljšajo kakovost mobilnosti.
- (14) Europass ⁽¹⁾ je nadvse uporaben instrument za razvijanje preglednosti in priznavanja, kar pripomore k mobilnosti.
- (15) Zaželeno je, da se načela, določena v tej listini, ne uporabljajo zgolj za dejansko obdobje mobilnosti, ampak tudi za obdobje pred in po njej.
- (16) Načrt učenja bi bilo treba pripraviti vnaprej. Prav tako je potrebna splošna priprava udeležencev, pri kateri se upošteva jezikovno pripravo. Pristojni organi in organizacije bi morali pri tem nuditi pomoč.
- (17) Pred odhodom bi bilo treba rešiti vsa administrativna in finančna vprašanja, na primer kakšna finančna podpora je na voljo in kdo krije stroške, ter zavarovanje v državi gostiteljici.
- (18) Kar zadeva obdobje bivanja v tujini, se lahko kakovost mobilnosti poveča z zagotavljanjem programov, kot je mentorstvo za udeležence.
- (19) Podroben in jasen opis vseh tečajev ali usposabljanja, ki jih je udeleženec opravil v državi gostiteljici, vključno s podatki o njihovem trajanju, bi pomagal olajšati njihovo priznavanje ob vrnitvi v matično državo.
- (20) Zaradi preglednosti in dobrega upravljanja je potrebna jasna opredelitev zainteresiranih strani, odgovornih za posamezno stopnjo in dejavnost programa mobilnosti.
- (21) Za zagotovitev splošne kakovosti mobilnosti je zaželeno zagotoviti prosto gibanje vsem državljanom EU in uporabiti, če je mogoče, načela iz Listine in ustrezna priporočila pri vseh vrstah mobilnosti zaradi učenja ali poklicnega razvoja: pri izobraževanju ali usposabljanju; formalnem ali neformalnem učenju, vključno s prostovoljnim delom in projekti; krajših ali daljših obdobjih mobilnosti; šoli, visokošolskem izobraževanju ali učenju, povezanem z delovnim mestom; ukrepih v zvezi z vseživljenjskim učenjem.
- (22) Ob upoštevanju raznolikosti narave in trajanja dejavnosti mobilnosti lahko države članice izvajanje Listine prilagodijo okoliščinam, torej prilagodijo ga posebnemu položaju in programom. Države članice lahko nekatere točke štejejo za obvezne, druge za prostovoljne.
- (23) Ker ciljev tega priporočila države članice ne morejo zadovoljivo doseči same in se jih lahko zaradi obsega ali učinkov tega priporočila lažje doseže Skupnost, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena, to priporočilo ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje teh ciljev.
- PRIPOROČATA, DA DRŽAVE ČLANICE:
1. sprejmejo priloženo Listino in spodbujajo njeno uporabo kot sredstva za izboljšanje osebnega in poklicnega razvoja;
 2. poročajo o izvajanju tega priporočila in o vseh dopolnilnih ukrepih, ki jih utegnejo sprejeti v prid mobilnosti, zlasti v zvezi z njenimi kakovostnimi vidiki, v svojih nacionalnih prispevkih za delovni program „Izobraževanje in usposabljanje 2010“ od drugega leta po sprejetju tega priporočila dalje;
- ⁽¹⁾ Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) (UL L 390, 31.12.2004, str. 6).

3. še naprej tesno sodelujejo in usklajujejo svoje delovanje, da bi odpravile vse neposredne ali posredne ovire, ki zmanjšujejo mobilnost državljanov EU;
 4. zagotovijo primerno podporo in ustrezno infrastrukturo za mobilnost zaradi izobraževanja in usposabljanja, da bi dvignile raven izobrazbe in usposobljenosti svojih državljanov;
 5. storijo vse potrebno, da spodbudijo mobilnost, zagotovijo, da so vse potrebne informacije preprosto razumljive in dostopne vsem, na primer s pomočjo vodnika za seznanjanje z mobilnostjo ali seznama podpornih organizacij, ter izboljšajo pogoje za mobilnost.
2. da še naprej sodeluje z državami članicami in socialnimi partnerji in tako omogoči izmenjavo koristnih podatkov in izkušenj v zvezi z izvajanjem ukrepov, ki jih podpira to priporočilo;
 3. naj v tesnem sodelovanju z ustreznimi organi izboljša ali razvije po spolu razčlenjene statistične podatke o mobilnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja;
 4. da to priporočilo in Priporočilo 2001/613/ES šteje za celoto ter da zato vključi tu zahtevana dvoletna poročila v splošna poročila delovnega programa Izobraževanje in usposabljanje 2010.

VABITA KOMISIJO:

1. naj spodbuja uporabo Listine pri nacionalnih agencijah in drugih organizacijah, ki delujejo na področju izobraževanja in usposabljanja ter mobilnosti;

V Bruslju, z dne 18. decembra 2006.

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Svet

Predsednik

J.-E. ENESTAM

PRILOGA

EVROPSKA LISTINA KAKOVOSTI ZA MOBILNOST

UVOD

Mobilnost je od nekdaj zelo pomembna za zainteresirane strani, njen pomen pa se je še okrepil z Akcijskim načrtom za mobilnost leta 2000 ⁽¹⁾ in s Priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti znotraj Skupnosti za študente, osebe, ki se usposabljaajo, prostovoljce, učitelje in vodje usposabljanja ⁽²⁾. Navedeno priporočilo je imelo obsežno področje uporabe, obravnavala je celo vrsto pomembnih vprašanj v zvezi z mobilnostjo in je bilo namenjeno vsem, ki bi lahko imeli korist od učenja v tujini (formalnega in neformalnega), vključno s študenti, učitelji, vodji usposabljanja, prostovoljci in udeleženci usposabljanja. Priporočilo 2006/961/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o transnacionalni mobilnosti v Skupnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja: Evropska listina kakovosti za mobilnost ⁽³⁾, katerega sestavni del je ta listina, ima enako področje uporabe, vendar se osredotoča na kakovostni vidik mobilnosti, kakor je predlagala skupina izvedencev, ustanovljena po prvem priporočilu. Pomagalo naj bi zagotoviti, da bodo udeleženci dobili pozitivno izkušnjo tako v državi gostiteljici kakor tudi po vrnitvi v njihovi državi porekla.

Ta listina ponuja napotke pri mobilnosti za namene formalnega in neformalnega učenja ter osebnega in poklicnega razvoja posameznih mladih in odraslih oseb. Oblikovana je kot osnovni referenčni dokument, ki upošteva nacionalne razmere in spoštuje pristojnosti držav članic. Njeno področje uporabe in vsebino je mogoče prilagoditi dolžini trajanja mobilnosti in posebnostim raznih dejavnosti šolanja in usposabljanja ter potrebam udeležencev. Čeprav so ti napotki namenjeni predvsem mobilnosti za namene učenja, pa bi po splošnem prepričanju bili lahko uporabni tudi za druge vrste mobilnosti, denimo mobilnosti zaradi dela.

1. Napotki in informacije

Morebitni kandidati bi morali imeti na vseh ravneh enak dostop do zanesljivih virov informacij in napotkov glede mobilnosti in pogojev udeležbe. Med drugim bi bilo treba zagotoviti jasne informacije o vsaki od točk iz te listine, o vlogi in nalogah organizacij pošiljateljic in gostiteljic ter o različnih sistemih izobraževanja in usposabljanja.

2. Načrt učenja

Pred začetkom mobilnosti zaradi izobraževanja in usposabljanja bi bilo treba pripraviti načrt učenja ob upoštevanju jezikovne priprave, ki ga morajo potrditi organizacije pošiljateljice in gostiteljice ter udeleženci. Načrt učenja je pomemben zlasti v primeru daljše mobilnosti in je lahko koristen tudi v primeru krajše mobilnosti. Načrt bi moral predstaviti cilje in predvidene rezultate učenja ter način njihove uresničitve in izvajanja. Z vsako večjo spremembo v načrtu učenja bi se morale strinjati vse strani. Pri pripravi načrta učenja bi bilo treba upoštevati vprašanje ponovne vključitve v državo porekla in vprašanje vrednotenja.

3. Individualizacija

Mobilnost zaradi izobraževanja in usposabljanja bi morala kar najbolj ustrezati osebni učni poti, usposobljenosti in motivaciji udeležencev ter le-te razvijati ali dopolnjevati

4. Splošna priprava

Predhodna priprava udeležencev je priporočljiva in bi morala biti prirojena njihovim posebnim potrebam. Glede na potrebe bi morala obsegati jezikovni, pedagoški, administrativni, pravni, osebni ter kulturni vidik in informacije o finančnem vidiku.

⁽¹⁾ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o akcijskem načrtu za mobilnost z dne 14. decembra 2000 (UL C 371, 23.12.2000, str. 4).

⁽²⁾ UL L 215, 9.8.2001, str. 30.

⁽³⁾ Glej stran 5 tega Uradnega lista.

5. Jezikovni vidik

Jezikovno znanje je pomembno za uspešno učenje, medkulturno sporazumevanje in boljše razumevanje kulture države gostiteljice. Udeleženci in njihove organizacije pošiljateljice in gostiteljice bi morali ustrezni jezikovni pripravi nameniti posebno pozornost. Vedno, ko je to mogoče, bi moral program mobilnosti vključevati:

- preverjanje jezikovnega znanja pred odhodom in možnost obiskovanja tečajev jezika države gostiteljice in/ali jezika predavanj, če je ta drugačen;
- v državi gostiteljici jezikovno podporo in nasvet.

6. Logistična podpora

Kadar je to potrebno, bi bilo udeležencem treba zagotoviti ustrezno logistično podporo. Sem lahko sodijo informacije in pomoč glede potovanja, zavarovanja, prijave bivališča in dovoljenja za delo, socialnega varstva, prenosa vladnih štipendij in posojil iz države porekla v državo gostiteljico, namestitve ter vseh drugih praktičnih vidikov, vključno z varnostjo med bivanjem v tujini, kadar je to primerno.

7. Mentorstvo

Organizacija gostiteljica (izobraževalni zavod, mladinska organizacija, podjetje itd.) bi morala zagotoviti programe, kot je mentorstvo, za svetovanje udeležencem in za pomoč pri njihovem uspešnem vključevanju v okolje gostiteljice, in imeti vlogo stalne kontaktne točke pri iskanju pomoči.

8. Priznavanje

Če je študijsko obdobje v tujini ali napotitev v tujino sestavni del formalnega študija ali usposabljanja, bi moralo biti to navedeno v načrtu učenja, udeležencem pa bi morala biti zagotovljena pomoč, ki bo olajšala pridobivanje priznavanja in potrdil, kjer je to potrebno. V načrtu učenja bi morala organizacija pošiljateljica poskrbeti za priznanje uspešnih obdobj mobilnosti. Pri drugih vrstah mobilnosti, zlasti pri mobilnosti v okviru neformalnega učenja in usposabljanja, bi bilo treba izdati ustrezen dokument, tako da bo udeleženec lahko zadovoljivo in verodostojno dokazal svojo dejavno udeležbo in rezultate učenja. V tem kontekstu bi bilo treba spodbujati uporabo „Europassa“⁽¹⁾.

9. Ponovna vključitev in vrednotenje

Udeležencem bi bilo treba ob vrnitvi v matično državo, zlasti po daljši odsotnosti, svetovati, kako uporabiti v tujini pridobljeno usposobljenost in znanje. Kadar je to potrebno, bi bilo treba ob vrnitvi po daljši odsotnosti osebam dati na voljo pomoč pri njihovem ponovnem vključevanju v domače družbeno, šolsko ali poklicno okolje. Udeleženci bi morali skupaj z odgovornimi organizacijami pravilno ovrednotiti pridobljene izkušnje in presoditi, ali so bili izpolnjeni cilji načrta učenja.

10. Obveznosti in dolžnosti

O dolžnostih, ki izhajajo iz teh meril kakovosti, se morajo dogovoriti organizacije pošiljateljice in gostiteljice ter udeleženci. Dolžnosti bi bilo treba po možnosti pisno potrditi, tako da so jasne vsem zadevnim stranem.

⁽¹⁾ Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) (UL L 390, 31.12.2004, str. 6).